

Sp.

480. Tillaga til þingsályktunar

[246. mál]

um að leggja Fasteignamat ríkisins niður.

Flm.: Magnús H. Magnússon, Karvel Pálmason.

Alþingi ályktar að fela ríkisstjórninni að undirbúa breytingu á lögum um fasteignamat og fasteignaskráningu með það fyrir augum að leggja Fasteignamat ríkisins niður í núverandi mynd.

Greinargerð.

Mikill tvíverknaður á sér stað og mikill aukakostnaður við mat fasteigna, annars vegar brunabótamat og hins vegar fasteignamat.

Öll nýbyggð hús eru metin brunabótamati strax og þau eru tilbúin til notkunar. Kostnað við það greiða húsbýggjendur. Þau tryggingarfélag, sem annast brunatryggingar fasteigna, láta svo, gjarnan á 5—8 ára fresti, endurskoða brunabótamat í hinum ýmsu byggðarlögum eftir því sem tilefni er talið til. Kostnað við það greiða tryggingarfélagin. Auk þess getur svo hver og einn hvenær sem er óskað eftir endurmati á húseign sinni. Að öðru leyti fylgir brunabótamatið ársfjórðungslegum breytingum á byggingarvísitölu.

Ekki er vitað nákvæmlega um heildarkostnað við brunabótamat á landinu öllu, en áætla má að hann sé 300—400 milljónir gkr. á ári, miðað við verðlag ársins 1981.

Skv. fjárlögum fyrir 1981 er áætlaður kostnaður við Fasteignamat ríkisins 491 milljón gkr. Auk þess leggja sveitarfélögin fram talsverða vinnu við undirbúning fasteignamatsins.

Hér er að mestu leyti um óþarfan tvíverknað að ræða og miðar þessi þingsályktunartillaga að því að draga mjög verulega þar úr.

Brunabótamat hvers húss er miðað við endurbyggingarkostnað sams konar húsnæðis. Fasteignamatið gengur í stórum dráttum út frá því sama, en matsupphæðin er lækkuð með fyrningarstuðli. Auk þess er tillit tekið til áætlaðs markaðsverðs í hverju byggðarlagi. Þar við bætist svo mat lóða og lendna, sem ekki er innifalið í brunabótamatinu.

Einn höfuðtilgangur fasteignamatsins er að meta eignir sem grundvöll skattlagningar (eignaskattur til ríkissjóðs, fasteignaskattur til viðkomandi sveitarfélags, vatnsskattur o. fl.). Spurningin er því einfaldlega sú, hvernig nota megi grundvöll brunabótamatsins í sama tilgangi.

- a) Auðvelt er að nota fyrningarstuðul við ákvörðun skatta ef það á annað borð er talið æskilegt.
- b) Auðvelt er að setja inn ákveðinn verðbreytingarstuðul fyrir hvert byggðarlag.
- c) Meta þarf til skatts nýjar lóðir og lendur og endurskoða eldra mat á nokkurra ára fresti. Að öðru leyti fylgi það breytingum á byggingarvísitölu eins og annað mat.

Þar eð hér (liðir a, b og c) er fyrst og fremst um að ræða mat til skattlagningar er eðlilegt að ríkisskattstjóri annist það og endurskoðun þess á nokkurra ára fresti

í samráði við viðkomandi sveitarfélög eða samtök þeirra og með aðstoð Þjóðhagsstofnunar, sem hefur m. a. yfir að ráða öllum nauðsynlegum upplýsingum sem varða landbúnað.

Svo til allir útreikningar og upplýsingar, bæði hjá Fasteignamati ríkisins og tryggingarfélagunum, eru unnar og geymdar í tölvum og því auðvelt að samræma þær og sameina.

Það mætti e. t. v. hugsa sér að ná svipuðum árangri til sparnaðar með því að fela Fasteignamati ríkisins að annast brunabótamat húseigna og er rétt að athuga einnig þann möguleika. Einfaldara virðist þó að fara þá leið, sem þingsályktunartillagan gerir ráð fyrir, m. a. vegna þess að það eru beinir hagsmunir húseigenda að brunabótamatið sé ávallt sem réttast. Tilkynningar um endurbætur húseigna og viðbætur koma miklu fyrir til tryggingarfélaganna en til Fasteignamats ríkisins, og dómkvaddir matsmenn, tilnefndir af viðkomandi sveitarfélagi, eru alltaf til staðar til að framkvæma brunabótamat.

Með þessari þingsályktunartillögu er ekki verið að gagnrýna störf Fasteignamats ríkisins. Tilgangurinn er eingöngu sá að draga verulega úr óþarfa tvíverknaði og óþarfa tilkostnaði.